

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ НАДАННЯ ПОДАТКОВИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

В умовах активізації ринкової кон'юнктури, динамічної трансформації податкової системи та нормативно-правової бази регулювання господарської діяльності особливої актуальності набуває своєчасне отримання платниками податків достовірної інформації про останні зміни в порядку ведення податкового обліку та складання і подання податкової звітності.

Пп. 14.1.172 Податкового кодексу України визначено, що податкова консультація - допомога контролюючого органу конкретному платнику податків стосовно практичного використання конкретної норми закону або нормативно-правового акта з питань адміністрування, нарахування та сплати податків чи зборів, контроль за справлянням яких покладено на такий контролюючий орган [1].

Необхідно зазначити, що право на безоплатне отримання податкової консультації, у тому числі і через мережу Інтернет, інформації про податки та збори і нормативно-правові акти, що їх регулюють, порядок обліку та сплати податків та зборів, права та обов'язки платників податків, повноваження контролюючих органів та їх посадових осіб щодо здійснення податкового контролю є одним з базових прав платників податків.

Ст. 52-53 ПКУ визначає загальний порядок надання податкових консультацій, зокрема: термін надання (протягом 30 календарних днів з моменту звернення платника податку); поділ на податкові консультації індивідуального характеру та узагальнюючі; форму надання податкової консультації за вибором платника податків (усну, письмову або електронну); наслідки застосування податкових консультацій (неможливість притягнення платника податків до відповідальності, якщо він діяв на підставі податкової консультації, що надана в письмовій або електронній формі).

Незважаючи на позитивні тенденції використання в податковій політиці держави такого інструменту масово-роз'яснювальної роботи як податкова

консультація, на сьогодні залишаються проблемні аспекти її використання для платників податків, зокрема:

- тривалий термін отримання відповіді на податкову консультацію (до 30 днів), особливо в умовах вибору платником податків електронної форми надання податкової консультації, а також при виникненні проблемних ситуацій у платника податків, які мають місячний базовий звітний податковий період;

- неможливість використання прецедентного характеру індивідуальної податкової консультації, що може спричинити надання протиріч при трактуванні однакових податкових ситуацій різними територіальними відділеннями Міністерства доходів і зборів України;

- обмеженість наслідків застосування податкових консультацій при наданні податкових консультацій усно, що зумовлює необхідність для платника податків дублювання отриманої усно консультації в письмовій формі. Аналогічні проблеми виникають при використанні сервісу «Пульс»;

- відсутність законодавчо закріплених числових обмежень щодо надання узагальнюючої податкової консультації, зокрема, сучасне законодавство передбачає розмите трактування випадків надання узагальнюючих податкових консультацій (як періодичне узагальнення податкових консультацій, які стосуються значної кількості платників податків або значної суми податкових зобов'язань, та затверджує наказом узагальнюючі податкові консультації, які підлягають оприлюдненню, у тому числі за допомогою Інтернет-ресурсів);

- існування випадків неможливості своєчасного надання податкових консультацій територіальними органами Міністерства доходів і зборів України за непоширеними в податковій практиці запитаннями платників податків (в даному випадку запити переадресовуються у відповідні відділи методологій та роз'яснень профільного міністерства).

Вирішення даних аспектів допоможе гармонізувати податкові взаємовідносини в державі і сприятиме подальшому стратегічному плану розвитку органів Міністерства доходів і зборів України.

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI.

Куришко О.О. Удосконалення порядку надання податкових консультацій / О. О. Куришко // Проблеми обліку та аудиту в менеджменті підприємств в умовах глобалізації: зб. тез доповідей всеукр. наук.-практ. конф.(17-18 квітня 2014 р.). - Алчевськ: ДонДТУ, 2014. - С. 17-18.